

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง การวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ใช้วิธีการศึกษาด้วยวิธีวิจัยเอกสาร ผู้ศึกษาค้นคว้า นำเสนอบทสรุปผลการศึกษา ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นของปัญหานโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในภาพรวมของแนวปฏิบัติ
3. เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้ศึกษาค้นคว้า มีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารบทความทางวิชาการ วารสาร หนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ดำเนินการในปี พ.ศ. 2552 – 2553
2. กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
3. กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า
4. คัดเลือกเอกสารข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์
5. วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร
6. ศึกษาสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

7. ศึกษาสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
8. ศึกษาสาระสำคัญของและแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559) ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
9. ศึกษาแผนและนโยบายของหน่วยปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
10. ศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะของนักวิชาการ และผู้ปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์แบบสามเส้า (triangulation)
11. การศึกษาค้นคว้า เขียนรายงาน และนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบการให้เหตุผลแบบอุปนัย (inductive)

วิธีการคัดเลือกข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้ศึกษาค้นคว้า คัดเลือกข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเอกสารของรัฐบาล หรือเอกสารที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ ดังนี้

1. เอกสารบทความทางวิชาการ วารสาร หนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ดำเนินการในปี พ.ศ. 2552 – 2553
2. เนื้อหาเอกสารที่เกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ดำเนินงาน พ.ศ. 2552 – 2553
3. เอกสารจากหน่วยงานราชการ และภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ดำเนินงาน พ.ศ. 2552 – 2553
4. เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ดำเนินงาน พ.ศ. 2552 – 2553 ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ดำเนินงาน พ.ศ. 2552-2553

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้ศึกษาค้นคว้า มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทั้งหมด โดยแยกให้เห็นถึงส่วนประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเหล่านั้น มีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

- 1.1 แยกรายละเอียดที่เป็นส่วนประกอบของเหตุการณ์หรือประเด็นที่ศึกษา
- 1.2 จัดหมวดหมู่ของตัวชี้วัดหรือส่วนประกอบเหล่านั้น
- 1.3 ศึกษาถึงความเชื่อมโยงของตัวชี้วัดหรือส่วนประกอบเหล่านั้น
- 1.4 สรุปเพื่อแสดงสาระสำคัญที่เป็นข้อค้นพบจากการวิเคราะห์

2. ชนิดของข้อมูลในการวิเคราะห์นโยบาย ประกอบด้วยการวิเคราะห์โดยอาศัยข่าวสาร 3 ระดับ ได้แก่ 1) ข้อเท็จจริง (Facts) 2) ค่านิยม (Values) และ 3) การปฏิบัติ (Actions)

3. การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) และการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพมักจะไม่ใช้สถิติช่วยในการวิเคราะห์

วิธีการนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้ศึกษาค้นคว้า มีวิธีการนำเสนอข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ
2. วางกรอบแนวคิด โดยการกำหนดกรอบข้อมูลให้สอดคล้องตรงประเด็นกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และกำหนดคำถามวิจัย เป็นรายประเด็นย่อย
3. วิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งต้องใช้ความละเอียดรอบคอบ
4. การนำเสนอข้อมูล
5. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การเขียนรายงาน

การเขียนรายงานในรูปแบบตาราง และความเรียงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิจัย

ผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพนโยบายการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

โดยมีข้อค้นพบที่จะตอบคำถาม ต่อไปนี้

1. สภาพนโยบาย

1.1 **ชนิดของนโยบาย** นโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เป็นนโยบายเฉพาะด้านทางการศึกษา เนื่องจาก

(1) นโยบายเฉพาะด้านหรือเฉพาะสาขา (Sectorial Policy) หมายถึง นโยบายเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งหรือเฉพาะสถาบันทางสังคมหรือเฉพาะสาขา อาทิเช่น นโยบายทางการศึกษา นโยบายทางสาธารณสุข นโยบายทางการทหาร นโยบายทางการคมนาคม นโยบายทางการสื่อสารและเทคโนโลยี (มานิตย์ ไชยกิจ, ม.ป.ป., หน้า 6)

(2) นโยบายนี้ไม่เกี่ยวข้องกับนโยบายอื่น ทำให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานเดียวที่รับผิดชอบ มีการมอบอำนาจและกระจายอำนาจไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานทางราชการอื่น ๆ (มานิตย์ ไชยกิจ, ม.ป.ป., หน้า 7)

(3) ในแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งยังระบุนโยบายนี้เป็นนโยบายเร่งด่วน สรุป นโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เป็นนโยบายเฉพาะด้านทางการศึกษา มีกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนนโยบาย และเป็นนโยบายที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการนำไปปฏิบัติ

1.2 **ประเภทของนโยบาย** นโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เป็นนโยบายต่อเนื่อง เนื่องจากมีการแถลงนโยบายการศึกษานี้ของรัฐบาลต่อสภาตั้งแต่สมัย พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในปี 2548 สมัยพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ในปี 2549 และสมัยนายสมัคร สุนทรเวช ในปี 2551 และต่อเนื่องมาในสมัยรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในปี 2551

(1) ก่อนรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้มีการแถลงนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลในชุดก่อน ๆ ดังนี้ นโยบายด้านการศึกษาของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ในปี 2548 ในหมวดที่ 2 ว่าด้วยการศึกษานโยบายพัฒนาคนและสังคม เน้นเดินหน้าปฏิรูปการศึกษาเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตและบ้านเด็กไทยให้มีความรู้คู่คุณธรรมด้วยการจัดการศึกษาฟรี 12 ปี 4 ปีข้างหน้านโยบายด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม โดยมุ่งเป้าจะพัฒนาคนไทยให้มีความสุข สุขภาพแข็งแรง มีครอบครัวอบอุ่น มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีสังคมที่สันติและเอื้ออาทร

โดยรัฐบาลจะสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยพัฒนาให้มีความรู้มีความรู้คู่จริยธรรม (ทักษิณ ชินวัตร, 2548) ซึ่งนโยบายของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร (เจษฏฎา โภชนะสมบัติ และคณะ, 2546) ได้วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์นโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล” ผลวิจัยพบว่า นโยบายทางการศึกษาของรัฐบาลตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษามีครบทุกด้านส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แผนงานและโครงการ ที่กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย จัดทำขึ้นมีความสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

นโยบายด้านการศึกษาของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ในปี 2549 “เร่งรัดปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึงโดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ เสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีชีวิตประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถานศึกษา จัดการศึกษาที่เน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่ สถานศึกษาและท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชน เพื่อให้การศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้สังคม คุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพ และประสิทธิภาพ” (สุรยุทธ์ จุลานนท์, 2549) และนโยบายด้านการศึกษาของนายสมัคร สุนทรเวช ในปี 2551 “ยกระดับการศึกษาของคนไทยอย่างมีบูรณาการและสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษาและสร้างระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต” และ “พัฒนาหลักสูตร ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพและคุณธรรมอย่างทั่วถึง ต่อเนื่องและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์” (สมัคร สุนทรเวช, 2551)

(2) รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้มีการแถลงนโยบายด้านการศึกษา ในวันที่ 30 ธันวาคม 2551 ณ กระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งนโยบายการศึกษาได้กำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต รวม 8 ประการ โดยให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา ของคนไทยอย่างมีบูรณาการและสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษา และสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในส่วนนโยบายที่ศึกษาครั้งนี้ เป็นนโยบายข้อที่ 3 คือการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้ครูดี ครูเก่ง มีคุณธรรม มีคุณภาพ และมีวิทยฐานะสูงขึ้น ลดภาระงานครูที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามโครงการคืนครูให้นักเรียน มีการดูแลคุณภาพชีวิตของครู ด้วยการปรับโครงสร้างหนี้ และจัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตครู ควบคู่ไปกับการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เน้น

การพัฒนาเนื้อหาสาระและบุคลากรให้พร้อมรองรับและใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างคุ้มค่า (อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, 2551)

สรุป นโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เป็นนโยบายต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นนโยบายหลักหนึ่งในสี่นโยบายที่ทำการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 ที่รัฐบาลทุกชุดให้ความสำคัญ ซึ่งต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของการพัฒนา

1.3 ลักษณะของนโยบาย นโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เป็นนโยบายที่ดี เนื่องจากนโยบายที่ดี พิจารณาจากเกณฑ์สำคัญ คือ ต้องมีความเป็นไปได้ทางกายภาพและทางเทคนิค ความสามารถในการบริหารงานได้ การได้รับการยอมรับทางการเมือง ความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจ และ นโยบายนั้นต้องนำไปสู่ นโยบาย อื่น ๆ ที่มีคุณค่า (มานิตย์ ไชยกิจ, ม.ป.ป., หน้า 19)

ลักษณะของนโยบายการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้ครูดี ครูเก่ง มีคุณธรรม มีคุณภาพ และมีวิทยฐานะสูงขึ้น ลดภาระงานครูที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามโครงการคืนครูให้นักเรียน มีการดูแลคุณภาพชีวิตของครู ด้วยการปรับโครงสร้างหนี้และจัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตครู ควบคู่ไปกับการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เน้นการพัฒนาเนื้อหาสาระและบุคลากรให้พร้อมรองรับและใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างคุ้มค่า ของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีดังนี้

1.3.1 เป็นนโยบายที่สอดคล้องต่อรัฐธรรมนูญที่ใช้ปกครองประเทศ และสอดคล้องกับระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับต่างๆ ของสังคมโดยรวม และไม่บั่นทอนความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ ไม่ว่าโดยทางตรงและทางอ้อม (อมรศักดิ์ กิจธนานันท์ , 2551)

1.3.2 เป็นนโยบายที่เป็นถ้อยคำหรือข้อความที่กะทัดรัดใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และแน่นอนแถลงไว้เป็นลายลักษณ์อักษรที่สมาชิกทุกคน ทุกระดับชั้นภายในหน่วยงานสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน กะทัดรัด ชัดเจน ตรงประเด็น กล่าวคือ นโยบายนี้ใช้ภาษาล้วนๆ เข้าใจง่าย ผู้อ่านอ่านแล้วเข้าใจตรงกันไม่มีศัพท์เฉพาะ

1.3.3 เป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นเพื่อสนองหรือส่งผลประโยชน์ให้กับบุคคลโดยส่วนรวม คือ เป็นนโยบายมีเป้าหมายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญต่อวงการการศึกษาของประเทศไทย

1.3.4 เป็นนโยบายที่มีขอบเขตและระยะเวลาในการใช้ นโยบายนี้เป็นนโยบายของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ดังนั้นเมื่อครบ 4 ปี ลงจากตำแหน่ง หรือเลือกตั้งใหม่ก็ต้องมีการทบทวนนโยบาย หรือจัดทำนโยบายต่อเนื่องจึงถือว่าเป็นนโยบายที่มีขอบเขตและระยะเวลาดำเนินการ

1.3.5 เป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นอย่างกว้างๆ สามารถครอบคลุมไปถึงสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ว่าต้องผลิตและพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน และเสริมสร้างโอกาสทางวิชาชีพอย่างเสมอภาค

1.3.6 เป็นนโยบายที่นำไปสู่นโยบายอื่น

1.3.7 เป็นนโยบายที่สามารถแก้ไขปัญหานโยบายได้ นำไปปฏิบัติได้จริงและสามารถที่จะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุถึงเป้าประสงค์ได้

1.3.8 มีขอบเขตเข้าใจได้ด้วยเหตุและผล

ซึ่งมีสอดคล้องกับ อมรศักดิ์ กิจธนาพันธ์ (2551) ได้กล่าวว่า ลักษณะนโยบายสาธารณะที่ดี 1) ต้องไม่ขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญที่ใช้ปกครองประเทศ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่านโยบายนี้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 2) ไม่บั่นทอนความมั่นคงและ เมื่อแรงงานชั้นกลางและชั้นสูง ยังก่อให้เกิดผลผลิตซึ่งเป็นผลประโยชน์ของชาติ ไม่ว่าจะโดยทางตรงและทางอ้อม 3) กระบวนการจัดทำนโยบายต้องมีประสิทธิภาพ มีกระบวนการศึกษาปัญหาต่าง ๆ อย่างมีระบบ ค้นหาสาเหตุที่แท้จริง และหาหนทางแก้ไขที่ดีที่สุด แล้วจึงนำมาออกเป็นนโยบาย 4) นโยบายสาธารณะที่ดีควรจะเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชน หน่วยงานและองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน 5) นโยบายสาธารณะนั้นทำให้ประชาชนในประเทศมีความผาสุก และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสมานฉันท์ ไม่ก่อให้เกิดการแตกแยกความสามัคคีของประชาชน และ 6) วัตถุประสงค์ของนโยบายสาธารณะนี้ ต้องยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมากมิใช่การเพื่อประโยชน์เฉพาะบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

สอดคล้องกับประชุม รอดประเสริฐ (2543, หน้า 18 – 19) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของนโยบายที่ดีที่พึงประสงค์ไว้ว่า 1) นโยบายที่ดีจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร และสามารถที่จะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุถึงเป้าประสงค์ได้ 2) นโยบายที่ดีจะต้องกำหนดขึ้นจากข้อมูลที่เป็นจริงมิใช่เป็นข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นส่วนตัวหรือข้อมูลที่เกิดขึ้นตามโอกาสอันไม่แน่นอน 3) นโยบายที่ดีจะต้องมีการกำหนดขึ้นก่อนที่จะมีการดำเนินงาน โดยการกำหนดกลวิธีและจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมต่อการดำเนินงาน 4) นโยบายที่ดีควรกำหนดขึ้นเพื่อสนองหรือส่งผลประโยชน์ให้กับบุคคลโดยส่วนรวมและจะต้องมีการพิจารณาว่านโยบายใดควร

ทำก่อน ควรทำหลัง โดยการจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็น 5) นโยบายที่ดีจะต้องเป็น ถ้อยคำหรือข้อความที่กะทัดรัดใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและแถลงไว้เป็นลายลักษณ์อักษรที่สมาชิกทุกคน ทุกระดับชั้นภายในหน่วยงานสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน 6) นโยบายที่ดีจะต้องมีขอบเขต และระยะเวลาในการใช้ 7) นโยบายที่ดีจะต้องกำหนดขึ้นโดยให้ครอบคลุมไปถึงสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย 8) นโยบายที่ดีจะต้องสอดคล้องกับปัจจัยภายนอก

สรุป ด้วยเหตุผลข้างอังกดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น นโยบายนโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาจึงเป็นนโยบายที่ดีเนื่องจากมีสมบัติครบตามเกณฑ์ทุกข้อ

1.4 วัตถุประสงค์ของนโยบาย นโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) ดังนี้

(1) จัดระบบและกลไกในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ สามารถจัดการเรียนการสอน บริหารจัดการและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา

(3) จัดระบบการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา

(4) จัดระบบการเสริมสร้างขวัญกำลังใจและความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา

สรุป นโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดระบบกลไกการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาระบบการบริหารจัดการ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เสริมสร้างขวัญกำลังใจและความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.5 ปัญหา นโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาจารย์การศึกษา : ระเบียบวาระแห่งชาติ (พ.ศ. 2551 – 2555) ปัญหาด้านครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551 : 27 - 28) สรุปปัญหาการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาไว้ ดังนี้

1.5.1 ประเด็นปัญหา

(1) ขาดแคลนครูผู้สอนทุกระดับและประเภทการศึกษา เพราะไม่ได้รับการจัดสรรอัตราบรรจุครูอย่างเพียงพอ โดยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หากพิจารณาตาม

เกณฑ์คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ใช้อยู่เดิมพบว่า มีสภาวะการขาดแคลนครูถึงจำนวน 74,952 อัตรา อาชีวศึกษา 27,161 อัตรา การศึกษานอกโรงเรียน 3,138 อัตรา

(2) มีปัญหาขาดแคลนครูสอนสาขาวิชาหลักโดยเฉพาะภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จากผลการวิจัย พบว่า สาขาที่ขาดแคลนมากเรียงลำดับ ได้แก่ ภาษาต่างประเทศ 9,963 คน วิทยาศาสตร์ 8,305 คน คณิตศาสตร์ 7,878 คน การงานอาชีพ 5,278 คน ศิลปศึกษา 5,220 คน ภาษาไทย 5,081 คน สุขศึกษา 4,327 คน และสังคมศึกษา 3,749 คน รวมทั้งยังมีปัญหาครูสอนไม่ตรงตามวุฒิและครูมีภาระงานอื่นมาก นอกเหนือจากงานสอน

(3) การอาชีวศึกษาขาดแคลนครูด้านวิชาชีพ และผู้มีประสบการณ์จริง ในสถานประกอบการ

(4) ในระดับอุดมศึกษา ขาดแคลนครู คณาจารย์ที่มีคุณภาพโดยเฉพาะ คณาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอก และมีตำแหน่งศาสตราจารย์มีสัดส่วนน้อยมากและไม่เป็นไปตามเกณฑ์ คณาจารย์ไม่ค่อยทำวิจัย พัฒนางองค์ความรู้และศักยภาพเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ ทุนพัฒนาอาจารย์ ไม่มีมิติเชื่อมโยงด้านทักษะการสอน รวมทั้งมีปัญหาคณาจารย์ขาดทักษะด้านการสอนวิชาชีพ

(5) การศึกษานอกโรงเรียนขาดครูและบุคลากรที่มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน และมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.5.2 สาเหตุของปัญหา

(1) มาตรการควบคุมอัตรากำลังภาครัฐ ทำให้กระทรวงศึกษาธิการถูกตัดอัตรารัฐจากการเกษียณอายุราชการและเกษียณก่อนกำหนด ตั้งแต่ปี 2543-2549 ถึง 55,139 อัตรา (มีครูเกษียณ 76,133 คน แต่ได้อัตราคืน 20,994 อัตรา)

(2) ผู้จบครุศาสตรบัณฑิต ศึกษาศาสตร์บัณฑิต ศึกษาศาสตร์บัณฑิต ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะไม่สามารถเป็นครูอาชีวศึกษาได้ เนื่องจากไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนครู อาจารย์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

(3) ไม่สามารถจูงใจคนที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นครู อาจารย์ ในสถาบันการศึกษาได้

(4) ไม่มีสถาบันผลิตครูใหม่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการพัฒนาครู คณาจารย์ประจำการอย่างเป็นระบบ รวมทั้งศึกษาวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเป็นมืออาชีพและส่งเสริมสนับสนุนให้วิชาชีพครูเป็นที่ยอมรับในสังคม

(5) เส้นทางความก้าวหน้า (Career path) ด้านการวิจัยไม่ชัดเจน ไม่จูงใจให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาทำการวิจัย สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) ได้กล่าวถึงปัญหาการจัดการศึกษาแม้ว่าองค์กร หน่วยงานทางการศึกษา ทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติจะได้ดำเนินการจัดการศึกษาภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่โดยภาพรวมพบว่าคนไทยทุกคนไม่สามารถรับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ จากการศึกษาสภาพแวดล้อมและการพัฒนาที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา ผลการพัฒนาการศึกษาและการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมาในช่วงต้นของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 – 2549 แม้ว่าจะประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ยังคงมีประเด็นที่สำคัญที่เป็นปัญหาและจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุดทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาบทบาทการศึกษาที่รัฐจะต้องเป็นผู้ผลักดันการพัฒนาในทุกภาคส่วนของประเทศ

สรุป ปัญหา นโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา คือ ขาดแคลนครูผู้สอนทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา โดยเฉพาะสาขาวิชาหลัก ขาดครูและบุคลากรที่มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอนและมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถจูงใจคนที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นครู ไม่มีสถาบันผลิตครูใหม่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะและเส้นทางความก้าวหน้า (Career path) ด้านการวิจัยไม่ชัดเจน ไม่จูงใจให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาทำการวิจัย สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของนโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

สรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของปัญหาที่ต้องมีนโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เนื่องจากขาดแคลนครูผู้สอนทุกระดับและทุกประเภท การศึกษาโดยเฉพาะสาขาวิชาหลัก ขาดครูและบุคลากรที่มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอนและมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถจูงใจคนที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นครู ไม่มีสถาบันผลิตครูใหม่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะและเส้นทางความก้าวหน้า (Career path) ด้านการวิจัยไม่ชัดเจน ไม่จูงใจให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

ทำการวิจัย สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม ดังนั้น การจัดการศึกษาของประเทศไทยต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และมีความจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญมากเป็นอันดับแรก ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

3. ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในภาพรวมของแนวปฏิบัติ

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของนโยบายการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 -2554) พบว่า นโยบายการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) มากที่สุด รองลงมา คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 -2554) มีความสอดคล้องน้อยที่สุด สรุปได้ว่า นโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เป็นที่ต้องการของสังคมไทยตามรัฐธรรมนูญและจำเป็นที่จะต้องพัฒนา ตามความต้องการทางการศึกษาและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนงานของกระทรวงศึกษาธิการที่รองรับนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ พบว่า การพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีความสอดคล้องของแผนงานของกระทรวงศึกษาธิการกับนโยบาย จำนวน 8 แผนงาน จาก 15 แผนงานหรือร้อยละ 53.33 จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นนโยบายที่มีความจำเป็นมาก

ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานนโยบายพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งพบว่า การดำเนินงานตามนโยบายพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เบิกจ่ายเป็นเงินจำนวน 4,715.44 ล้านบาท โครงการที่เบิกจ่ายเงินมากที่สุด คือ พัฒนาคู่มือทั้งระบบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4,673.76 ล้านบาท รองลงมา คือ Education Hub พัฒนาคู่มือ/ผู้สอน/บุคลากร ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เบิกจ่ายเป็นเงิน จำนวน 33.62 ล้านบาท และน้อยที่สุด คือ พัฒนาคู่มือทั้งระบบ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เบิกจ่ายเป็นเงิน จำนวน 3.58 ล้านบาท

4. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของการนำนโยบายการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ไปปฏิบัติ

ผลการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของการนำนโยบายการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ไปปฏิบัติ พบว่า ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของการดำเนินงานนโยบายพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาไปปฏิบัติ มีจำนวน 8 ข้อ พบว่าสภาพและปัญหาเกี่ยวกับครู ได้แก่ ความเพียงพอของครู โดยเฉพาะครูในบางวิชาเอก ปัญหาในเรื่องขวัญกำลังใจของครู ปัญหาในด้านศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ความรู้ความสามารถและทักษะการเรียนการสอน และเจตคติต่อวิชาชีพครู รวมทั้งมีการเสนอแนวทางที่หลากหลายในการแก้ปัญหาดังกล่าว เช่น การพัฒนาอบรมครูให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมทั้ง แนวทางสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู

อภิปรายผล

ผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้อภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพนโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนโยบายเฉพาะด้านการศึกษา เนื่องจากเป็นนโยบายการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้ครุดี ครูเก่ง มีคุณธรรม มีคุณภาพ และมีวิทยฐานะสูงขึ้น ลดภาระงานครูที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามโครงการคืนครูให้นักเรียน มีการดูแลคุณภาพชีวิตของครู ด้วยการปรับโครงสร้างหนี้และจัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตครู ควบคู่ไปกับการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เน้นการพัฒนาเนื้อหาสาระและบุคลากรให้พร้อมรองรับและใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างคุ้มค่า เนื่องจากมีการแถลงนโยบายการศึกษานี้ของรัฐบาลต่อสภาตั้งแต่สมัย พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในปี 2548 สมัย พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ในปี 2549 และสมัยนายสมัคร สุนทรเวช ในปี 2551 และต่อเนื่องมาในสมัยรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในปี 2551 และมีคุณลักษณะนโยบายที่ดี (อมรศักดิ์ กิจธนานันท์, 2551) ในหลายประการ ได้แก่ เป็นนโยบายที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่ใช้ปกครองประเทศ และสอดคล้องกับระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับต่างๆ ของสังคมโดยส่วนรวม และไม่บั่นทอนความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ ไม่ว่าจะโดยทางตรงและทางอ้อม เป็นนโยบายที่เป็นถ้อยคำหรือข้อความที่กะทัดรัดใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและแน่นอนแถลงไว้เป็นลายลักษณ์อักษรที่สมาชิกทุกคน ทุกระดับชั้นภายในหน่วยงานสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน กะทัดรัด ชัดเจน ตรงประเด็น กล่าวคือ นโยบายนี้ใช้ภาษาสั้นๆ เข้าใจง่าย ผู้อ่าน อ่านแล้วเข้าใจตรงกันไม่มีศัพท์

เฉพาะ เป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นเพื่อสนองหรือส่งผลประโยชน์ให้กับบุคคลโดยส่วนรวม คือ เป็นนโยบายมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญต่อวงการศึกษาของประเทศไทย เป็นนโยบายที่มีขอบเขตและระยะเวลาในการใช้เป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นได้ครอบคลุมไปถึงสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นนโยบายที่นำไปสู่นโยบายอื่น เป็นนโยบายที่สามารถแก้ไขปัญหานโยบายได้ นำไปปฏิบัติได้จริงและสามารถที่จะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุถึงเป้าประสงค์ได้ และมีขอบเขตเข้าใจได้ด้วยเหตุและผล

นโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา มุ่งเป้าหมายไปสู่การพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา โดยมีสาระของตัวนโยบายมุ่งดำเนินการใน 4 ประเด็น คือ (1) จัดระบบและกลไกในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ สามารถจัดการเรียนการสอน บริหารจัดการและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา (3) จัดระบบการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา (4) จัดระบบการเสริมสร้างขวัญกำลังใจและความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งพบว่า สอดคล้องกับข้อเท็จจริง (Facts) ของสภาพปัญหาในปัจจุบัน รวมทั้ง ค่านิยม (Values) ในสังคม เมื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติพบว่า มีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติครอบคลุมยุทธศาสตร์ทั้งระบบ โดยที่รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการตามนโยบายทั้งที่เป็นงบประมาณแผ่นดินปกติ และงบประมาณเพิ่มเติมผ่านแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง

ในด้านปัญหานโยบาย พบว่า ปัญหาการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา คือ ขาดแคลนครูผู้สอนทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา โดยเฉพาะสาขาวิชาหลัก ขาดครูและบุคลากรที่มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอนและมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถจูงใจคนที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นครู ไม่มีสถาบันผลิตครูใหม่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะและเส้นทางความก้าวหน้า (Career path) ด้านการวิจัยไม่ชัดเจน ไม่จูงใจให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาทำการวิจัย สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม จึงเป็นความต้องการจำเป็นของปัญหานโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของนโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นั้นมีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 สอดคล้องกับแผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 และสอดคล้องแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559) มีความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

3. ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีการดำเนินงานครอบคลุมผลการวิเคราะห์แผนงาน โครงการของกระทรวงศึกษาธิการ ที่รองรับนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ พบว่ามีความสอดคล้องของแผนงานของกระทรวงศึกษาธิการกับนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีความสอดคล้อง จำนวน 8 แผนงาน คิดเป็นร้อยละ 53.33 นับได้ว่าเป็นนโยบายที่มีความจำเป็น จะเห็นได้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้ครอบคลุมยุทธศาสตร์ และสนับสนุนงบประมาณให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามนโยบาย

4. ปัญหา และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จะเห็นได้ว่าแม้นโยบายจะสอดคล้องกับแผนชาติ มีแผนงาน โครงการและงบประมาณรองรับแต่ก็ยังคงมีปัญหาในการดำเนินงานจากผลการประเมินของหน่วยงานผู้ปฏิบัติ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่นักวิชาการสาขาต่าง ๆ ยังพบว่ามีปัญหาสำคัญ ๆ ที่ต้องแก้ไขซึ่งปัญหาอุปสรรคในการนำนโยบายการพัฒนาคู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาไปปฏิบัติ ส่วนใหญ่เป็นที่กำลังคนยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทำให้ไม่อาจรองรับการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องตามบทบาทภารกิจ ข้าราชการยังทำงานไม่เต็มศักยภาพ โดยส่วนหนึ่งขาดแรงจูงใจในการทำงานที่เป็นรูปธรรม นามธรรม และส่วนราชการยังไม่พร้อมใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เนื่องจากขาดงบประมาณสนับสนุน และกำลังคนรุ่นเก่ายังไม่ได้รับการพัฒนาให้สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้อย่างคล่องตัว และพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับครู ข้อเสนอแนะควรกำหนดให้การพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เป็นวาระแห่งชาติและได้รับการพัฒนาทั้งระบบอย่างต่อเนื่องทุกภาคส่วน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาคู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ระหว่าง พ.ศ.2552 – 2553)” ผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรกำหนดให้การพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เป็นวาระแห่งชาติและร่วมมือกันทุกภาคส่วนทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค สถานศึกษาและชุมชน
2. ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาครูทั้งระบบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพโดยใช้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกสาขาวิชา
3. ควรกำหนดให้มีคณะกรรมการระดับชาติ ท้องถิ่นและชุมชน ขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา สู่การปฏิบัติ
4. ควรทบทวนและปรับปรุง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติและงบประมาณให้เอื้อต่อการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิเคราะห์นโยบายพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ของรัฐบาลชุดถัด ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการพัฒนานโยบายการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ของนานาชาติที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อนำข้อมูลมาใช้พัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ต่อไป